

ΘΕΜΑ 4 3724

Δίνεται κύκλος (O, R) με διάμετρο AB και δυο ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ εφαπτόμενες του κύκλου στα άκρα της διαμέτρου AB . Έστω ότι, μια τρίτη ευθεία ε εφάπτεται του κύκλου σ' ένα σημείο του E και τέμνει τις ε_1 και ε_2 στα Δ και Γ αντίστοιχα.

α) Αν το σημείο E δεν είναι το μέσο του τόξου AB , να αποδείξετε ότι:

i. Το τετράπλευρο $AB\Gamma\Delta$ είναι τραπέζιο. **(Μονάδες 8)**

ii. $\Gamma\Delta = \Delta\Delta + B\Gamma$. **(Μονάδες 8)**

β) Αν το σημείο E βρίσκεται στο μέσον του τόξου AB , να αποδείξετε ότι το τετράπλευρο $A\Delta\Gamma B$ είναι ορθογώνιο. Στην περίπτωση αυτή να εκφράσετε τήν περίμετρο του ορθογωνίου $A\Delta\Gamma B$ ως συνάρτηση της ακτίνας R του κύκλου.

(Μονάδες 9)

ΛΥΣΗ:

α) i. Γνωρίζουμε ότι η ακτίνα που καταλήγει στο σημείο επαφής είναι κάθετη στην εφαπτομένη επομένως $OA \perp \varepsilon_1$ και $OB \perp \varepsilon_2$.

Ομως τα σημεία A, O, B είναι σημεία της διαμέτρου AB , δηλαδή οι ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ είναι κάθετες στην διάμετρο AB , οπότε είναι μεταξύ τους παράλληλες *(Πόρισμα II σ.76)*.

Άρα το $AB\Delta\Gamma$ τραπέζιο.

ii. Τα εφαπτόμενα τμήματα σε κύκλο είναι ίσα επομένως

$$\Gamma A = \Gamma E \text{ και } \Delta E = \Delta B$$

$$\text{Επομένως } \Gamma\Delta = \Gamma E + E\Delta = \Gamma A + \Delta B$$

β) Αν E μέσο του τόξου AB τότε $\widehat{AE} = \widehat{EB} = \frac{180^\circ}{2} = 90^\circ$,

οπότε και $\hat{O}_1 = \hat{O}_2 = 90^\circ$ *(Θεώρημα I σ. 23)*.

Επίσης $\varepsilon \perp OE$ *(η ακτίνα που καταλήγει στο σημείο επαφής είναι κάθετη στην εφαπτομένη σ.61)*

Πλέον AB και ε είναι κάθετες στην ίδια ευθεία OE επομένως θα είναι παράλληλες *(Πόρισμα II σ.76)*

Το τετράπλευρο $AB\Delta\Gamma$ έχει τις απέναντι πλευρές του παράλληλες, άρα

είναι παραλληλόγραμμο, κι επειδή έχει μια γωνία ορθή (π.χ. την $\hat{A}$) είναι ορθογώνιο *(Ορισμός σ.100)*

$$\text{Περίμετρος ορθογωνίου} = AB + B\Gamma + \Delta\Gamma + \Delta A = 2r + r + 2r + r = 6r.$$

